`

Lietas arhīva Nr. A42-00508-21/25
ECLI:LV:ADRJRIT:2021:0125.A420206420.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2021.gada 25.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M. Markovs,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, pieteicēja pārstāvim Aivaram Taranekam un atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes Zvērinātu tiesu izpildītāju disciplinārlietu komisijas pārstāvim Mārtiņam Sīlim,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu (reģ.Nr.6042) par Zvērinātu tiesu izpildītāju disciplinārlietu komisijas 2020.gada 26.maija lēmuma Nr.1-4.4/2 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar tieslietu ministra 2020.gada 26.marta rīkojumu Nr.1-1/92 (turpmāk – rīkojums) ierosināta disciplinārlieta pret Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.86 zvērinātu tiesu izpildītāju Aināru Šustu (turpmāk – pieteicējs) par Tiesu izpildītāju likuma 45.panta otrās daļas, 562.panta pirmās daļas 5.punkta, 606.panta piektās daļas un 618.panta pirmās daļas pārkāpumu, kas radījis kaitējumu valsts un privātpersonu interesēm.

Izskatot ierosināto disciplinārlietu, Zvērinātu tiesu izpildītāju disciplinārlietu komisija (turpmāk – Disciplinārlietu komisija) 2020.gada 26.maijā pieņēma lēmumu Nr.1-4.4/2 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) izteikt pieteicējam piezīmi par zvērinātu tiesu izpildītāju darbību regulējošu normatīvo aktu būtiskiem pārkāpumiem, kas radījuši kaitējumu valsts interesēm.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneša 2017.gada 6.decembra lēmumu lietā Nr.C33638217 apmierināts /pers. D/ pieteikums par prasības nodrošināšanu, atliktas izpildu darbības izpildu lietā Nr.00744/086/2017 un apturēta /pers. E/ piederošo nekustamo īpašumu pārdošana izsolē, kā arī ierakstīta aizlieguma zīme uz vienu pusi domājamo daļu no /pers. E/ piederošajiem nekustamajiem īpašumiem. Pieteicējs 2017.gada 7.decembrī pieņēma lēmumu par izpildu darbību atlikšanu izpildu lietā, pārtraucot izsludinātās /pers. E/ piederošo nekustamo īpašumu izsoles.

Ar Rīgas rajona tiesas 2017.gada 3.janvāra spriedumu civillietā /pers. D/ atzītas īpašuma tiesības uz vienu pusi domājamo daļu no /pers. E/ piederošajiem nekustamajiem īpašumiem. Ar minēto spriedumu noraidīts SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" pieteikums par prasības nodrošinājuma atcelšanu, un spriedums stājies spēkā 2019.gada 24.janvārī. Pieteicējs 2019.gada 4.februārī pieņēma lēmumu par izpildu darbību atjaunošanu.

Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 9.maija lēmumu apmierināts /pers. D/ pieteikums par prasības nodrošinājuma atcelšanu civillietā, atceļot prasības nodrošinājumu, kas piemērots ar Rīgas rajona tiesas tiesneša 2017.gada 6.decembra lēmumu, un dzēstas ierakstītās aizlieguma atzīmes uz /pers. D/ piederošo vienu pusi domājamo daļu no nekustamajiem īpašumiem.

[1.2] Pieteicējam nebija tiesiska pamata atjaunot izpildu darbības izpildu lietā 2019.gada 4.februārī, jo uz izpildu darbību atjaunošanas brīdi bija spēkā ar Rīgas rajona tiesas tiesneša 2017.gada 6.decembra lēmumu noteiktais prasības nodrošinājums.

Tāpat izpildu darbību atjaunošanas brīdī pieteicējs bija informēts, ka /pers. E/ īpašuma tiesības uz nekustamajiem īpašumiem ir samazinājušās par vienu pusi domājamo daļu, kā arī par to, ka SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" pieteiktais lūgums par prasības nodrošinājuma atcelšanu tika noraidīts. Turklāt Rīgas rajona tiesas spriedumā ir sniegts novērtējums par to, kādēļ minētais lūgums noraidāms.

[1.3] Zvērinātam tiesu izpildītājam jāpievērš īpaša vērība izpildu lietas dalībnieku un citu ieinteresēto personu tiesību nodrošināšanai, neatkarīgi no tā, vai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir iesniegta sūdzība par tā amata pienākumu izpildi. Turklāt, konstatējot pārkāpumu, prettiesiskā darbība jāpārtrauc. Konkrētajā gadījumā tiesas pieteicēja rīcībā ir konstatējušas būtiskus procesuālos pārkāpumus.

[1.4] Pieteicējs par nekustamo īpašumu izsolēm paziņojis visām Civilprocesa likuma 606.panta piektajā daļā uzskaitītajām personām, izņemot personai, kuras labā ierakstīta aizlieguma atzīme.

[1.5] Pēc tam, kad ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 3.janvāra spriedumu /pers. D/ tika atzītas īpašuma tiesības uz vienu pusi domājamo daļu no /pers. E/ piederošajiem nekustamajiem īpašumiem, pieteicējs pretēji Civilprocesa likuma 618.pantā noteiktajam, īpašumus izsolē pārdeva pilnā sastāvā. Turklāt nav konstatējams, ka /pers. D/ ir devis piekrišanu savu domājamo daļu pārdošanai. Līdz ar to piedziņas vēršana nebija pieļaujama.

[1.6] Zvērināta tiesu izpildītāja pienākums organizēt un vadīt izpildes procesu tiesiski nav savienojams ar precizitātes trūkumu vai rīkošanos ārpus normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai. Līdz ar to, atjaunojot izpildu darbības izpildu lietā un rīkojot nekustamā īpašuma izsoles, pieteicējs pārkāpis Tiesu izpildītāju likuma 45.panta otro daļu.

[1.7] Tāpat konstatējamas pretrunas pieteicēja sniegtajā paskaidrojumā saistībā ar zemesgrāmatu publisko ticamību un tajā veiktajiem ierakstiem. Pieteicējs norādīja, ka zemesgrāmatā ierakstītā aizlieguma atzīme nav aktuāla, tajā pašā laikā atzīstot, ka zemesgrāmatas ierakstiem ir publiska ticamība.

Ieraksts zemesgrāmatā piešķir publisku ticamību, līdz ar to pieteicējam bija pamats paļauties, ka ieraksts, kurā fiksēta aizlieguma atzīme nekustamajiem īpašumiem, atspoguļo patieso tiesisko stāvokli.

[1.8] Pieteicēja pieļautie pārkāpumi liecina par tā rīcības neatbilstību zvērināta tiesu izpildītāja amata darbību veikšanai izvirzītajām prasībām. Nepamatoto darbību rezultātā tiek mazināta sabiedrības uzticība zvērinātu tiesu izpildītāju institūtam. Tādējādi tiek radīts kaitējums valsts interesēm.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par tā atcelšanu. Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Pirms disciplinārlietas ierosināšanas, ievērojot, ka vairāku tiesu ieskatā izsoles atzītas par spēkā neesošām, pieteicējs secinājis, ka ir pieļauta kļūda tiesību normu piemērošanā. Ņemot vērā, ka likumdevējs nav paredzējis tiesības tiesu izpildītājam vērsties tiesā ar lūgumu atzīt izsoli par spēkā neesošu, radušos situāciju procesuāli nebija iespējams novērst citādāk, kā vien iesniedzot pieteikumu tiesā par izsoles akta apstiprināšanu un sagaidot nolēmumu par izsoles atzīšanu par spēkā neesošu.

[2.2] Vērā ņemams, ka Civilprocesa likuma 19.nodaļā iekļautās normas dažādi interpretē arī tiesneši, līdz ar to šajā jautājumā vienotas prakses nav.

[2.3] Disciplinārlietu komisijas lēmumā nav skaidras norādes par pieteicēja subjektīvo attieksmi pret izdarīto pārkāpumu tā izdarīšanas laikā un pēc tam. Tādējādi sods piemērots, nenoskaidrojot, vai pārkāpums izdarīts tīši vai aiz neuzmanības.

Pēc analoģijas ar tiesnešu disciplināro atbildību zvērināta tiesu izpildītāja nolēmuma atcelšana nav pamats disciplinārsoda piemērošanai. Tiesas sprieduma atcelšana augstākā instancē nav nesaraujami saistīta ar tiesneša disciplināru sodīšanu, kaut arī kļūda tiesību normu piemērošanā var būt būtiska. Tiesnesis savu viedokli par pamatu normas piemērošanai izklāsta spriedumā, savukārt tiesu izpildītāja darbības un rīcības motīvi netiek izpausti to veikšanas laikā. Tādēļ tiesu izpildītāja veikto darbību pārbaude tiesā ir nozīmīga personu tiesību aizsardzībai. Bet līdz sūdzības iesniegšanas brīdim vai tiesas nolēmumam tiesu izpildītājam nav iespēju uzzināt citu personu viedokli par attiecīgas normas piemērošanu, kā arī pamatot savu rīcību.

[2.4] Nolēmuma izpilde tika veikta godprātīgi, cenšoties bez nepamatotas vilcināšanās atsākt apturēto izpildu lietvedību, tādējādi nodrošinot piedzinēja tiesības uz sprieduma izpildi. Savukārt kļūdas pamatā ir nepareiza tiesību normu interpretācija (bez nodoma), nevis negodprātīga, ļaunprātīga vai nolaidīga rīcība. Turklāt rīcība nav radījusi mantisku kaitējumu personu tiesībām vai kaitējumu tiesu izpildītāja institūtam.

[2.5] Piemērotais disciplinārsods nesamērīgi bargi novērtē pieteicēja rīcības motīvus, kā arī var atturēt citus tiesu izpildītājus no darbību veikšanas izpildu lietās.

Turklāt vērā ņemams, ka citā disciplinārlietā līdzīgos apstākļos, ievērojot zvērināta tiesu izpildītāja iepriekšējo darbību un apstākli, ka zvērināts tiesu izpildītājs sapratis pieļauto pārkāpumu un apņēmies šādas kļūdas vairs nepieļaut, Disciplinārlietu komisija secinājusi, ka nav samērīgi piemērot disciplinārsodu. Tā vietā Disciplinārlietu komisijas lēmums nosūtīts Latvijas zvērinātu tiesu izpildītāju padomei rīcības nepareizības izskaidrošanai zvērinātam tiesu izpildītājam.

[3] Disciplinārlietu komisija rakstveida paskaidrojumā pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu neatzīst un lūdz to noraidīt. Papildus pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem Disciplinārlietu komisija norāda turpmāk minēto.

[3.1] Kaitējums privātpersonu interesēm nav nodarīts, jo samaksātā pirkuma maksa ir pilnībā atgriezta atpakaļ nosolītājiem, kā arī izpildu lietvedība ir apturēta līdz attiecīga tiesas nolēmuma spēkā stāšanās, tomēr tas neatsver valsts interesēm nodarīto kaitējumu.

[3.2] Disciplinārlietā, uz kuru pieteicējs atsaucas kā uz salīdzināmu gadījumu, ir konstatējami atšķirīgi faktiskie apstākļi. Salīdzināmajā gadījumā konstatēts viens pārkāpums, kas pieļauts attiecībā uz vienu nekustamo īpašumu, tiesu izpildītājs informēja tiesu par pieļauto pārkāpumu, turklāt tika konstatēta arī izpildu lietas dalībnieka līdzatbildība. Savukārt izskatāmajā gadījumā pieteicējs pieļāva vairākus pārkāpumus attiecībā uz vairākiem nekustamajiem īpašumiem, un komisija nekonstatēja izpildu lietas dalībnieku līdzatbildību.

Tāpat vērā ņemams, ka disciplinārsods tiek noteikts individuāli.

[3.3] Pārsūdzētajā lēmumā izvērtēti visi pieteicēja pārkāpumi, sniegtie paskaidrojumi, disciplinārpārkāpuma raksturs un smagums. No pieteicēja sniegtā paskaidrojuma Disciplinārlietu komisijai izriet, ka kļūdu savā rīcībā pieteicējs konstatējis pēc pārkāpuma pieļaušanas. Ņemot vērā, ka pieteicējam savas rīcības prettiesiskums bija jāapzinās, bet pieteicējs to neapzinājās, secināms, ka ir pieļauta rupja nolaidība amata pienākumu izpildē.

Turklāt pieteicējam, konstatējot, ka lietā pastāv tādi apstākļi, kas nepieļauj izsoles akta apstiprināšanu, pieteikumā tiesai bija jānorāda uz šādiem apstākļiem.

Tāpat konstatējams, ka pieteicējs pārsūdzēja tiesu nolēmumus, ar kuriem noraidīts pieteikums par izsoles akta apstiprināšanu. No minētā izriet, ka pieteicējs nav apzinājies pieļautos pārkāpumus, bet gan uzskatījis, ka pastāv pamats apstiprināt izsoles aktu.

[3.4] Disciplinārlieta tika ierosināta, pamatojoties uz Tiesu izpildītāju likuma 53.panta pirmo daļu. Pieteicējs nav disciplināri sodīts par to, ka rīkotās izsoles tiesas ir atzinušas par spēkā neesošām. Pieteicēja pārkāpumi ir saistīti ar zvērināta tiesu izpildītāja darbības izvērtēšanu Civilprocesa likuma 617.panta ietvaros. Tādējādi konkrētajā gadījumā nav jāvērtē, vai pieteicēja pārkāpumi veidojušies tīša likuma pārkāpuma rezultātā vai rupjas neuzmanības dēļ, jo disciplinārlietas ierosināšana nebija saistīta ar Tiesu izpildītāju likuma 57. un 58.pantā norādītiem apstākļiem.

[3.5] Tiesu izpildītāju likuma 58.panta otrajā daļā *expresis verbis* ir noteikts, ka zvērināta tiesu izpildītāja darbības atzīšana par prettiesisku pati par sevi nerada disciplināratbildības pamatu, līdz ar to analoģijas piemērošanai ar tiesnešu disciplināro sodīšanu nav pamata.

[3.6] Pieteicēja pieļautie pārkāpumi nav saistīti ar tiesību normu interpretāciju, bet gan ar tiesību normās noteikto pienākumu būtisku pārkāpumu. Apstāklim, ka pieteicējam nav iespējas uzzināt lietas dalībnieku viedokli disciplinārlietā nav nozīmes, tas neizslēdz disciplinārsoda piemērošanu un nevar kalpot par zvērināta tiesu izpildītāja atbildību mīkstinošu apstākli.

[3.7] Tiesu izpildītāji savā amata darbībā ir neatkarīgi un pakļauti vienīgi likumam. Līdz ar to izskatāmajā lietā nav saskatāma piemērotā disciplinārsoda ietekme uz citu zvērinātu tiesu izpildītāju darbu.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs un pieteicēja pārstāvis pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidroja turpmāk minēto. Nav strīda, ka ir noticis tiesību normu pārkāpums, pārdodot īpašumu, kas ticis sadalīts, bet izsoles akti netika apstiprināti. Vairākas izsoles rīkotas identiskos apstākļos, bet tiesu motivācija, neapstiprināt izsoles aktus atšķiras. Lai zvērinātu tiesu izpildītāju sauktu pie disciplināratbildības, jābūt skaidrai pārliecībai par to kā pārkāpums izpaudies, jānoskaidro vai tas izdarīts aiz neuzmanības vai tīši. Ņemot vērā viedokļu atšķirību tiesā, pārkāpums nav acīmredzams. Pieteicējam bija jāizvēlas starp spriedumu un zemesgrāmatas datiem, kuros prasības nodrošinājums bija saglabājies.

Disciplinārlietu komisijas pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidroja turpmāk minēto. Neatkarīgi no atšķirīgās motivācijas tiesas konstatējušas, ka ir pamats izsoles akta neapstiprināšanai. Zvērinātam tiesu izpildītājam bija jāpamana, ka pastāv iespēja, ka izsole netiek apstiprināta. Vēršoties tiesā par izsoles akta apstiprināšanu, pieteicējam vajadzēja noradīt, ka izsoles akts nav apstiprināms.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 137.panta pirmo daļu, ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma var pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 138.panta pirmās daļa 7.punktu viens no prasības nodrošinājuma līdzekļiem ir izpildu darbības atlikšana (arī aizliegums tiesu izpildītājam nodot naudu vai mantu piedzinējam, vai parādniekam vai mantas pārdošanas apturēšana).

Civilprocesa likuma 140.panta sestā daļa noteic, ka noraidot prasību, tiesa spriedumā atceļ prasības nodrošinājumu. Prasības nodrošinājums saglabājas līdz dienai, kad spriedums stājas likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 142.panta pirmo daļu lēmums par prasības nodrošināšanu izpildāms nekavējoties pēc tā pieņemšanas.

Prasības nodrošināšana ir procesuāls aizsardzības līdzeklis, kuru nosaka tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma, gadījumā, ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama *(Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojums "Tiesu prakse prasības nodrošināšanas lietās", 2015.gads, 4.lpp.).* No minētajām tiesību normām secināms, ka lēmums par prasības nodrošināšanu stājas spēkā nekavējoties, ir spēkā līdz tas tiek atcelts, grozīts vai stājas spēkā spriedums par prasības noraidīšanu.

[7] No lietas materiāliem redzams, ka Rīgas apgabaltiesa 2017.gada 26.jūnijā izsniedza izpildrakstu lietā Nr.C04463011 par galvenā parāda un tiesāšanās izdevumu piedziņu no /pers. E/ par labu SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" *(lietas I sējuma 51.lapa).* Ar Rīgas rajona tiesas tiesneša 2017.gada 6.decembra lēmumu lietā Nr.C33638217 apmierināts /pers. D/ pieteikums par prasības nodrošināšanu, atliktas izpildu darbības izpildu lietā apturēta parādnieka nekustamo īpašumu pārdošana izsolēs, kā arī ierakstīta aizlieguma atzīme vienai otrajai daļai no /pers. E/ piederošajiem nekustamajiem īpašumiem *(lietas I sējuma 64 - 68.lapa).* Pamatojoties uz minēto nolēmumu pieteicējs 2017.gada 7.decembrī pieņēma lēmumu par izpildu darbību atlikšanu un izsludināto nekustamo īpašumu izsoļu pārtraukšanu *(lietas I sējuma 69.lapa).* Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 3.janvāra spriedumu lietā Nr.C33638217 šķirta /pers. D/ un /pers. E/ laulība, vienlaikus sadalot laulāto kopmantu un atzīstot /pers. D/ īpašuma tiesības uz vienu pusi domājamo daļu no /pers. E/ piederošajiem nekustamajiem īpašumiem *(lietas I sējuma 72. - 81.lapa).* Vienlaikus ar minēto spriedumu noraidīts SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" pieteikums par prasības nodrošinājuma atcelšanu.

Pieteicējs 2019.gada 4.februārī pieņēma lēmumu par izpildu darbību atjaunošanu lietā, kas uzsākta pamatojoties uz minēto izpildrakstu par parāda piedziņu no /pers. E/ *(lietas I sējuma 83.lapa).*

No minētajiem faktiskajiem apstākļiem secināms, ka pieteicējs lēmumu par izpildu darbību atjaunošanu pieņēmis, lai gan ar Rīgas rajona tiesas tiesneša 2017.gada 6.decembra lēmumu lietā Nr.C33638217 noteiktais prasības nodrošinājuma līdzeklis atlikt izpildu darbības un apturēt nekustamo īpašumu izsoles nebija atcelts vai grozīts. No lietas materiāliem redzams, ka pieteicējs bija informēts par Rīgas rajona tiesas 2019.gada 3.janvāra spriedumu lietā Nr.C33638217, proti, no piedzinēja SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" 2019.gada 1.februāra iesnieguma pieteicējam redzams, ka tajā sniegta informācija par tiesas nolēmumu un pievienota tā kopija *(lietas I sējuma 71.lapa).* Tātad pieteicējam bija zināms, ka prasības nodrošinājums nav atcelts un ka ar spriedumu apmierināta prasība par mantas sadali.

No *Tiesu informācijas sistēmā* pieejamās informācijas redzams, ka prasības nodrošinājums atcelts ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 9.maija lēmumu.

No minētā tiesa secina, ka pieteicējam nebija pamata 2019.gada 4.februārī pieņemt lēmumu par izpildu darbību atjaunošanu.

[8] Civilprocesa likuma 606.panta piektā daļa noteic, ka vienlaikus ar nekustamā īpašuma izsoles sludinājuma nosūtīšanu publicēšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" zvērināts tiesu izpildītājs ierakstītā sūtījumā paziņo par izsoli parādniekam un piedzinējam, nekustamā īpašuma īpašniekam, kopīpašniekam, izņemot tādas dzīvojamās mājas kopīpašniekus, kura nav sadalīta dzīvokļu īpašumos, hipotekārajam kreditoram un personai, kuras labā nostiprināta ķīlas tiesību vai aizlieguma atzīme, ja tāda ir.

No minētās tiesību normas secināms, ka veicot izpildu darbības pēc to atsākšanas, pieteicējam bija pienākums paziņot par nekustamā īpašuma izsoli /pers. D/, jo atbilstoši Rīgas rajona tiesas tiesneša 2017.gada 6.decembra lēmumam lietā Nr.C33638217 zemesgrāmatā ierakstīta atzīme par prasības nodrošinājumu.

No lietas materiāliem redzams, ka pieteicējs 2019.gada 27.februāra paziņojumā Nr.04027/086/2019-NOS), 2019.gada 1.martā paziņojumā Nr.04172/086/2019-NOS, 2019.gada 7.martā paziņojumos Nr.04481/086/2019-NOS, Nr,04482/086/2019-NOS) un 2019.gada 12.marta paziņojumos Nr.04682/086/2019-NOS un Nr.04690/086/2019-NOS par nekustamo īpašumu izsolēm *(lietas I sējuma 122. – 128.lapa)* nav iekļāvis /pers. D/ un tādejādi nav paziņojis par izsoles norisi.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 618.panta pirmo daļu, izdarot piedziņu no viena vai vairākiem nedalīta nekustamā īpašuma īpašniekiem, šis īpašums aprakstāms visā tā sastāvā, bet izsolē pārdodama tikai parādnieka tiesība uz viņa daļu, to iepriekš neatdalot. Minētā panta otrā daļa noteic, ka kopīpašumā esošus nekustamos īpašumus var pārdot arī visā sastāvā, ja to vēlas visi kopīpašnieki un ja kreditori neceļ pret to iebildumus. Pārdošanā ieņemtā nauda sadalāma starp nekustamā īpašuma īpašniekiem, bet summa, kas pienākas parādniekam, izlietojama parāda dzēšanai.

Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 3.janvāra spriedumu lietā Nr.C33638217 /pers. D/ tika atzītas īpašuma tiesības uz vienu pusi domājamo daļu no /pers. E/ piederošajiem nekustamajiem īpašumiem. Tātad ar minēto tiesas spriedumu izveidoti kopīpašumi. No lietas materiāliem, proti, no minētajiem paziņojumiem un tiesas nolēmumiem redzams, ka pieteicējs nekustamos īpašumus izsolē pārdeva pilnā sastāvā. Rīkojot izsoles, pieteicējs nav ņēmis vērā tiesas spriedumu.

[10] Pieteicējs norāda, ka tiesu motivācija, neapstiprinot izsoļu aktus atšķiras, kas nozīmē, ka tiesas piemērojamās tiesību normas interpretē dažādi un par šo jautājumu nav vienotas prakses.

Tiesa piekrīt, ka motivācija tiesu nolēmumos, ar kuriem atzītas par nenotikušām nekustamo īpašumu izsoles, motivācija nav vienāda, tai pat laikā visos gadījumos pieteikums par izsoles akta apstiprināšanu ir noraidīts. Tas nozīmē, ka visos gadījumos ir saskatīti būtiski pārkāpumi izsoļu norisē, kas ir bijis par pamatu šāda nolēmuma pieņemšanai.

Tiesu izpildītāju likuma 12.pants paredz, lai persona kļūtu par zvērinātu tiesu izpildītāju, tai jābūt atbilstošai izglītībai, juridiskā darba pieredzei un jānokārto kvalifikācijas eksāmens.

No tā tiesa secina, ka no zvērināta tiesu izpildītāja ir sagaidāms, ka viņš spēj patstāvīgi veikt tiesību normu satura noskaidrošanu un saprātīgi piemērot tiesību normas. Tāpēc, tas vien, ka tiesu nolēmumos nav vienveidīga motivācija, nav pamats uzskatīt, ka pieteicējs nav pieļāvis pārkāpumus.

[11] Pieteicējs norāda, ka viņam nebija iespējams radušos situāciju procesuāli labot un ka viņš atmaksājis izsoļu dalībniekiem iemaksātos naudas līdzekļus, tāpēc nevienai personai nav nodarīti zaudējumi.

Tiesa uzskata, ka pieteicējai izskatāmajā gadījumā nevajadzēja atsākt izpildu darbību veikšanu, kas pēc būtības noveda pie tālākajiem pārkāpumiem. Līdz ar to par lietā aplūkotās situācijas izveidošanos atbildīgs ir tieši pieteicējs. Tas, ka pieteicējs ir atmaksājis iemaksātos naudas līdzekļus ir atbilstoša darbība pēc tam, kad izsole atzīta par nenotikuši, bet nav pamats uzskatīt, ka pakāpumi nav notikuši.

Atbilstoši Tiesu izpildītāju likuma 4.panta zvērināts tiesu izpildītājs ir tiesu sistēmai piederīga persona. Attiecīgi zvērināta tiesu izpildītāja rīcība veido priekšstatu par visu tiesu sistēmu Latvijā. Zvērinātu tiesu izpildītāju ētikas kodeksa 9.punkts noteic, ka zvērinātam tiesu izpildītājam jāvelta visas pūles un zināšanas sava amata pienākumu veikšanai, rīkojoties tā, lai veicinātu sabiedrības uzticību zvērināta tiesu izpildītāja institūtam. Pieteicējs tā nav rīkojies. Pieteicēja darbības rezultātā tiek mazināta sabiedrības uzticība zvērinātu tiesu izpildītāju institūtam un radīts kaitējums zvērinātu tiesu izpildītāju institūta prestižam, radīts negatīvs un maldīgs iespaids par zvērinātu tiesu izpildītāju institūtu kā par likumam nepakļautu un patvaļīgu, kas kopumā vērtējams kā

kaitējums valsts interesēm.

[12] Pieteicējs norāda, ka lietā nav noskaidrots, vai pārkāpums izdarīts tīši vai aiz neuzmanības.

Tiesu izpildītāju likumā nav ietverts tīša pārkāpuma un rupjas neuzmanības jēdziens. Vadoties no citos normatīvajos aktos (Krimināllikuma 9.,10.pants, Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 7.pants, Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 5.pants) ietvertā regulējuma, secināms, ka pārkāpums ir pieļauts tīši, ja persona ir apzinājusies savas rīcības prettiesisko raksturu, paredzējusi tās kaitīgās sekas un vēlējusies vai apzināti pieļāvusi šo seku iestāšanos. Pārkāpums ir pieļauts aiz neuzmanības, ja persona ir paredzējusi savas rīcības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, bet paļāvusies, ka tās neiestāsies vai ka tās varēs novērst, vai nav paredzējusi šādu seku iestāšanās iespēju, kaut gan konkrētajos apstākļos tās vajadzēja un varēja paredzēt. Rupja neuzmanība ir konstatējama gadījumā, ja persona ir apzinājusies savas rīcības nelabvēlīgo seku iestāšanās iespēju, bet vieglprātīgi paļāvusies, ka tās neiestāsies vai varēs novērst (pretstatā vieglai neuzmanībai, kas konstatējama gadījumā, ja persona nav paredzējusi savas rīcības nelabvēlīgo seku iestāšanās iespēju un nav vēlējusies šādu seku iestāšanos, kaut gan tās varēja paredzēt un bija jāparedz). Tātad gan tīša pārkāpuma, gan rupjas neuzmanības gadījumā jāpastāv apstākļiem, kas liecina, ka persona ir apzinājusies savas rīcības un tās seku prettiesisko raksturu.

Izskatāmajā gadījumā secināms, ka pieteicējs ir pieļāvis vismaz rupju neuzmanību. Par to liecina apstākļu kopums, proti, tas ka pieteicējs pārsteidzīgi atjaunoja izpildītu darbību veikšanu, nepaziņoja visām personām par izsoles veikšana un izsolē pārdeva īpašumus pilnā sastāvā. Pieteicējam kā juridiski kvalificētai personai vajadzēja pamanīt izpildu lietā būtiskos apstākļus un nepieļaut pārkāpumus.

[13] Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 45.panta otro daļu zvērināts tiesu izpildītājs, pildot amata darbības, piemēro Civilprocesa likumu un citus normatīvos aktus, kā arī ievēro Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes apstiprināto metodiku un tiesu prakses atziņas.

No minētās tiesību normas secināms, ka zvērinātam tiesu izpildītājam ir pienākums organizēt un vadīt atbilstoši tiesību normām. Izskatāmajā lietā pieteicējs pretēji tiesību normās noteiktajam atjaunoja izpildu darbības izpildu lietā, nepaziņoja visām ieinteresētajām personām izsoles norisi un izsolīja nekustamos īpašumus pilnā sastāvā pretēji tiesas spriedumam. Līdz ar to secināms, ka pieteicējs nav rīkojies atbilstoši Tiesu izpildītāju likuma 45.pantam.

[14] Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 66.panta pirmo daļu Disciplinārlietu komisijai ir tiesības uzlikt zvērinātam tiesu izpildītājam vienu no šādiem disciplinārsodiem: 1) izteikt piezīmi; 2) izteikt rājienu; 3) uzlikt naudas sodu no 150 līdz 5000 *euro* apmērā.

Lēmums par disciplinārsoda piemērošanu ir satura izvēles administratīvais akts. Tas nozīmē, ka Disciplinārlietu komisijai bija jāizdara lietderības apsvērumi par to, kurš no soda veidiem ir vispiemērotākais, atbilstošākais un samērīgākais. Savukārt tiesai rīcības brīvības kontrolē ir jāpārbauda, vai iestāde nav pieļāvusi kļūdas rīcības brīvības izmantošanā – vai rīcības brīvība nav pārsniegta, vai tā ir izmantota un izmantota pareizi.

Konkrētajā gadījumā tiesa atzīst, ka pieteicēja rīcībā pareizi konstatēti pārkāpumi, kuriem iestājoties rodas pamats piemērot disciplinārsodu. Tiesa atzīst par pareiziem Disciplinārlietu komisijas apsvērumus, ka piemērot pieteicējam citu disciplinārsodu konkrētajos apstākļos nebūtu taisnīgi un lietderīgi. Tiesa nekonstatē kļūdas iestādes rīcības brīvības izmantošanā, kuras būtu varējušas aizskart pieteicēja intereses.

[15] Pieteicējs atsaucas uz citu Disciplinārlietu komisijas lēmumu, kad viņa ieskatā līdzīgā gadījumā nav piemērots disciplinārsods.

Disciplinārsoda piemērošana ir individualizēta procedūra, kuras gala rezultātu ietekmē vairāku apstākļu kopums, proti, pārkāpuma raksturs, tā izdarīšanas apstākļi un sekas, pārkāpēja vainas pakāpe nodarījumā, ziņas, kas raksturo personību un iepriekšējo darbu, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus *(sk., piem., Augstākās tiesas 2016.gada 23.decembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-857/2016 12.punktu, 2016.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-399/2016 16. punktu, 2015.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-741/2015 6.punktu).*

Disciplinārlietas ietvaros iestādei atbilstoši tiesību normu priekšrakstiem jākonstatē, vai konkrētā persona ir izdarījusi disciplinārpārkāpumu; ja izdarījusi – vai par tā izdarīšanu persona ir disciplināri sodāma, apsverot konkrēta soda uzlikšanu. Konkrētajā lietā Disciplinārlietu komisija atbilstoši lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem un piemērojamām tiesību normām konstatēja, ka pieteicējs ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, un pamatoti piemēroja pieteicējam par pārkāpumu sodu.

Pieteicēja disciplinārlietā nav nozīmes citu zvērinātu tiesu izpildītāju pieļautajiem vai nepieļautajiem pārkāpumiem, jo konkrētajā lietā tiek vērtēta tieši pieteicēja profesionālā darbība un atbildība. Tiesa disciplinārlietas izskatīšanas un lēmuma izdošanas procesā nekonstatē tiesību normu pārkāpumus, patvaļu, vai arī diskriminējošu attieksmi pret pieteicēju. Lēmums disciplinārlietā pamatots ar Disciplinārlietu komisijas noskaidrotajiem faktiem par pieteicēja izdarītajiem pārkāpumiem, ir vērtēti lietderības apsvērumu tieši par šāda disciplinārsoda piemērotību konkrētajos lietas apstākļos, tāpēc šie pieteicēja iebildumi nav pamatoti.

[16] Apkopojot minēto, tiesa secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu (reģ.Nr.6042) par Zvērinātu tiesu izpildītāju disciplinārlietu komisijas 2020.gada 26.maija lēmuma Nr.1-4.4/2 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis M. Markovs